

„NAŠ GLAS“ izide vsakega prvega, in petnajstega v mesecu. Naročnina za celo leto din 40.—, za pol leta din 20.—, za četrt leta din 10.—. — Za inozemstvo je dodati poštino. — Oglasi po ceniku. —

NAŠ GLAS

Uredništvo: Ljubljana, Franciškaška ulica 6/I. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Upravništvo: Ljubljana, Franciškaška ulica št. 6. Račun poštne hranilnice v Ljubljani štev. 11.467.

List za državne nameščence in upokojence

M. N.:

V novo leto!

Vedno znova si ob pričetku novega leta želimo drug drugemu srečo, veselje, zadovoljstvo.

Le malokdaj se ta voščila uresniči. Vsako leto je na svetu manj sprave, manj veselja in mirnega sožitja. A človek je trdoživo bitje in po vsakem udarcu in razočaranju se spet vzravna in iznova upa na izboljšanje in vsaj delno izpolnitev tega, kar si je ob novem letu zastavil kot cilj.

Ob novem letu delamo običajno bilanco naših uspehov in neuspehov. Zadnje leto je bilo za nas eno najtežjih, kar obstoja naša mlada država. — Moreča skrb nas je tlačila k tlom, ko smo videli, kako bliskovito se izpreminja zemljevid Evrope, kako težko preizkušnja je moral prestopiti bratski narod. Hidra nove, še strašnejše svetovne vojne je grozeče dvigala glavo. Ko se je preteča nevarnost začasno vsaj oddaljila, smo si oddahnili in iznova laže zadihali. A za kako dolgo? Saj se morda niti ne zavedamo, da živimo vrhu ognjenika, ki utegne izbruhniti vsak trenutek.

Kakšno bo novo leto? Morda se bodo vendarle polegli bratomorni boji, morda bo odnehalo nasilje, ki malim narodom preti s poginom, morda bo končno le premagal altruizem strahotno sebičnost, ki se je tako razpasla, da je postala že pravi simbol današnjega časa. Mirno sožitje med velikimi in malimi, pravična razdelitev dobrin med bogate in revne, pozabljenje narodnostne, rasne in verske mržnje — to so naše želje za novo leto. Bolj kot kdaj nam prihajajo reš iz najgloblje globine srca. —

Za nas javne nameščence je bilo minilo leto težka, bridka preizkušnja. Naše težave se niso niti najmanj zmanjšale; nasprotno, narasle so, ved-

no več jih je. Druginja narašča, že zdavnaj niso cene življenjskih potrebščin v skladu z našimi tako skromnimi prejemki. Naš življenjski standard je padel tako globoko, da se vse bede niti prav več ne zavedamo. Toda — vse te težkoče nas še niso strle! Vedno iznova in iznova bomo trkali, vedno iznova dokazovali, prepričevali, zahtevali svojo pravico.

Glavno pravilo za borbo v novem letu nam bodi, da nikakor ne smemo omagati, v naših upravičenih težnjah niti za las popustiti. S skrbjo opazimo, da manjka mladi generaciji smisel za vzajemno pomoč, za skupnost, organizacija ji ne pomeni nič več. In vendar si je treba vsako dobro s trudom pridobiti, priboriti si jo! Izboljšanje svojega položaja bomo dosegli le v frdnem skupnem delu; nikoli in nikjer ni noben stan dosegel še zadovoljstva brez resnega napora in medsebojne povezanosti. Da je pri tem ravno stanovski tisk poglavito sodeloval, je znana stvar.

Naše stanovske organizacije pešajo. Zanimanje za lastna glasila poje. Starejši, izkušeni borci so jim za enkrat še edina trdna in zvesta opora. Toda, kaj bo, ko teh ne bo več? Morala duhovnega obraza našega stanu pada. Hude gmotne skrbi, ki nas tarejo, so zanesle v naše vrste duha koristolovstva, nekolegialnosti, zavisti, neznačajnosti. Izboljšalo se to ne bo, dokler ne bomo dosegli stalnosti, pravice svobodnega stanovskega združevanja, depolitizacije in predvsem časa primerne ureditve naših prejemkov.

Želja vseh nas je, da bi nam novo leto prineslo končno vendar že enkrat uresničenje teh naših poglavitnih zahtev.

jenci ne čutijo več potrebe po skupnosti z aktivnimi uslužbenci in snujejo svoja društva. Ali je to potrebno? Ali so te organizacije uspešen instrument za izvojevanje boljšega položaja upokojencem? O tem naj se o priliki upokojenci razgovore. Moje globoko prepričanje je, da more biti uspešna le borba organizacij aktivnih uslužbencev. Na aktivnih ima država popolnoma druge in drugačne interese kot na upokojencih. Dolžnost aktivnih pa je, da po svojih organizacijah stavljajo zahteve in dosežejo, da tudi kot upokojenci ne bodo prikrajšani. To delo ni delo za druge, je delo zase. Zakaj danes si še aktiven, jutri boš že upokojen. Delo za pravično ureditev položaja upokojencem je samo delo za lastno starostno preskrbo. Zato je tudi nepotrebno cepljenje naših skupnih sil, ki nastaja s snovanjem posebnih organizacij za upokojence.

Iz potrebe nastaja borba. Borba pa je uspešna le, če je zanjo dovolj moči. Da povečajo svojo moč in da svoje energije gospodarstveno uporabijo, so se stanovske organizacije drž. nameščencev pred skoraj 20 leti združile v en sam enoten nameščenski forum, v Zvezo državnih nameščencev.

Zveza državnih nameščencev je bila produkt žive potrebe. Zagovarjala in zastopala je bitne interese vseh strok nameščencev. Svojega dela ni omejevala samo na interno poslovanje. S tiskano besedo se je v svojem organu »Naš glas« obračala na odločujoče kroge in na najširšo javnost. V »Našem glasu« so pod oficalno firmo Zveze drž. nameščencev prihajali do izraza naš položaj, naše želje in zahteve. »Naš glas« je bil tudi vidna vez med posameznimi organizacijami in med članstvom teh organizacij.

Določba zakona je leta 1931. likvidirala Zvezo, ni pa mogla likvidirati potrebe po njej. Potreba je ostala. Zato se od leta 1931. dalje vse stanovske organizacije drž. uslužbencev neprestano prizadevajo, da dosežejo možnost za obnovitev skupne nameščenske organizacije.

Ne zadošča pa, da se zadovoljujemo s tem, da imamo tudi ta skupni

smoter, ki ga v bodočnosti moramo doseči. Zavedati se moramo, da bomo z dosegom tega smotra prišli šele samo do sredstva za uspešnejše delo, ki nam ga vsiljujejo naše potrebe. Te potrebe obstojajo že danes in so žive. Zato je nujno, da se tudi že danes vrši naše delo ob najtesnejšem sodelovanju in medsebojni povezanosti. Izkoristiti moramo vse možnosti, ki nam jih dopušča zakon, ki pa smo jih do danes najčese prezirali in podcenjevali njih vrednost. Predvsem se moramo med seboj bliže spoznati. Zato so potrebni čim tesnejši osebni odnošaji vsaj med vodilnimi funkcionarji posameznih organizacij. Medsebojni razgovori ne bodo samo seznanjali zastopnikov ene stroke z razmerami in težnjami druge, marveč bodo istočasno rodili tudi to, da bodo imele posamezne stroke več razumevanja za zahteve drugih. Zlasti pa je potrebno, da ne opuščamo v naši borbi najjačjega sredstva, ki nam je še preostalo za skupno borbo: t i s k a.

Zveza državnih nameščencev je likvidirana, njeno bivše glasilo »Naš glas« pa je ostalo kot samostojen organ. Njegov namen je isti kakor ob njegovi ustanovitvi: je glasnik naših težnj in naših zahtev, je zvest in odločen borec za naše pravice. Njegov pomen pa je zlasti danes, ko nimamo možnosti skupnega nastopanja, večji kakor je bil kdaj koli za časa obstoja »Zveze«. Kljub temu pa nanj nismo polagali tiste važnosti, kot bi bilo treba. Samo ob sebi se nam je zdelo umevno, da izhaja in piše o nas in naših razmerah in se bori za naše skupne interese. Vse smo sprejemali od njega, a skoraj nič mu nismo dajali. Premalo smo storili zanj in s tem tudi zase; organizacije so premalo uporabile sredstva za svojo borbo. Dolžnost naša je, da v bodoče to popravimo. Dolžnost naša je, da mu za dvajsetletnico njegovega obstoja dovedemo novih življenjskih sil — dobrih sotrudnikov in naročnikov.

»Naš glas« živi, se bori in čaka na čas, ko bo zopet lahko postal oficalno glasilo obnovljene »Zveze državnih nameščencev«, za katero delajmo v medsebojni povezanosti.

Metod Kumelj, predsednik sekcije JUU, Ljubljana:

Potreba tesnejšega sodelovanja

Državni nameščenci. Koliko različnih strok in položajev vsebuje ta pojem. Kako različno delo opravljamo, kako različne so tudi po strokah in položajih naše težave in potrebe. In vendar so v bistvu iste. Vsi služimo s svojim delom istemu živemu organizmu: državi. Država je naš delodajalec, mi njeni delojemalci. Naša delovna pogodba je zakon. Uradniški zakon in še specialni zakoni. S specialnimi zakoni so ustvarjene razlike med nami; po izobrazbi, ki jo imamo, smo porazdeljeni v stroke. Opravljanje dela v strokah nam pripravljajo specialne težave, te pa nam narekujejo specialne zahteve. Specialni zakoni so posebne določbe v naši delovni pogodbi. Po teh zakonih se delimo v železničarje, poštarje, učitelje, profesorje, sodnike, orožnike itd. Ti zakoni pa niso prava osnova naše delovne pogodbe. Osnova je uradniški zakon. Tu prenehajo vse tiste velike razlike med nami. Uradniški zakon je tisti, ki nas v osnovi veže v eno samo veliko družino, v stan državnih nameščencev.

Uradniški zakon nam kot osnova delovne pogodbe odreja osnovne dolžnosti in določa osnovne pravice, pravne in materialne. V službenih razmerjih pa je vedno tako: pravice ene pogodbene stranke pomenijo za drugo dolžnosti in obratno. Tako so naše pravice za državo dolžnosti in njene pravice dolžnosti za nas. V pogodbenih razmerjih pa je vedno tudi tako, da stremi ena kakor druga stranka zase v pogodbi izposlovati čim več pravic in čim lažje in znosnejše dolžnosti. Če je pogodba že spisana in podpisana, jo je treba spremeniti. Od tod izvira neprestana borba med obema stranka-

ma, med delodajalcem in delojemalcem. Od tod izvira tudi naša borba, borba drž. nameščencev za izpremembo tistih določb v zakonih, ki jih pretežno občutimo, ki so za nas pretrde in za uzakonitev potrebnih novih.

Poedinec v borbi ne pomeni mnogo. Zato smo se združili — organizirali. Poštarji v poštarski organizaciji, železničarji v organizacijah železničarjev itd. Organizirani v teh organizacijah se bomo vsak zase, vsak za svoje specialne zahteve in potrebe, izvirajoče iz težav našega strokovnega dela, proti trdotam določb specialnih zakonov. — Istočasno pa delamo tudi za ustvaritev zahtev, ki so vsem skupne, ki izvirajo iz uradniškega zakona ali pa se nanj nanašajo. Ako naj govorim konkretnije, delamo tudi prav vse organizacije za to, da se nam vrne pravna sigurnost, da dobimo spet stalnost, da se reši naše materialno vprašanje ter s tem uredi naš socialni položaj, da se odpravijo vse razlike med moškim uslužbencem in žensko uslužbenko, da se ukinejo vse razlike v prejemkih aktivnih in upokojenih uslužbencev itd. Poleg specialnega, morajo opravljati tudi to delo organizacije poštarjev, železničarjev, učiteljev itd. ... nad 20 stanovskih organizacij državnih aktivnih uslužbencev in upokojencev v Sloveniji. Vsaka zase. Vsaka brez ožjega kontakta z drugimi. Koliko časa! Koliko energije! Koliko fizičnega in duševnega napora! Koliko po nepotrebem izdanega denarja!

In uspehi?! Ni jih!

Vsak zase hodimo v svoji borbi. Naša skupna sila ne pride nikjer do izraza. Naša oslabiljenost pa je še večja, ker se cepimo tudi sami. Upoko-

Upravičene zahteve

Pod tem naslovom je ljubljanski »Trgovski list« nedavno objavil uvodnik o potrebi zvišanja prejemkov drž. uslužbencev. Po ugotovitvi, da so slovenski trgovci vselej zagovarjali to zvišanje in to tudi ponovno javno zahtevali, nadaljuje člankar:

»Če se je trgovstvo izreklo za zvišanje uradniških plač, potem je že s tem ta zahteva dovolj utemeljena. — Kajti trgovci spadajo med največje davkoplačevalce, ki jim ni in ne more biti vseeno, če se nalagajo državi nova bremena. Trgovci pa so tudi ljudje, ki mislijo gospodarsko in ki vedo, da je treba vsak izdatek na eni strani nadomestiti z dohodkom na drugi. Če se torej trgovci izrekajo za zvišanje uradniških plač, potem pomeni to, da je to zvišanje tako nujno, da se mora izvršiti in da se mora najti kritje za ta novi izdatek.

Zvišanje uradniških plač pa je tudi v resnici neizogibno. Štirikrat so bile reducirane uradniške plače. Prišlo je zaradi tega do takšnih nemožnosti, da so imeli uradniki vedno manjše plače, čim bolj so avanzirali. Vse bi še šlo, če bi se po zadnji redukciji plač druginja zmanjšala. A mi vemo, da je nasprotno od l. 1935. dalje druginja občutno narasla. Ta druginja pomeni zadnje in najtežjo redukcijo uradniških plač in vsaj posledice te zadnje redukcije bi se morale na vsak način odpraviti.

A tudi v interesu države same je, da se uradniške plače izboljšajo. Kajti kakor v poslovnem življenju, tako velja tudi za javno upravo resnica, da je pogoj uspešnega dela, da imajo nameščenci vsaj svoj eksistenčni minimum. Kar odkrito je treba povedati, da večina drž. uradništva tega nima. In posledice tega se čutijo povsod in se čutijo tudi v državni upravi sami. Kaj drugega niti ni pričakovati. Uradnik, ki je v gmotnih skrbeh, ki ne ve, kje bo dobil potrebni denar za vzdrževanje svoje rodbine, ta uradnik ne more delati tako, kakor bi delal, če bi bil brez te moreče skrbi. Tudi uradnik je le človek.

Prepričani pa smo tudi, da bi bilo tudi za čistost državne uprave vedno drugače preskrbljeno, če bi bili uradniki plačani tako, kakor treba. Samo gmotno popolnoma neodvisen človek more tudi z vso doslednostjo izvrševati zakonske predpise z vso objektivnostjo.

Silno mnogo sitnosti in izdatkov pa bi se prihranilo tudi našemu gospodarstvu, če ne bi bili uradniki v materialnih skrbeh. Mislimo, da bi marsikatera komisija odpadla, da bi marsikatera stvar šla gladkeje naprej in da bi bilo mnogo manj nezadovoljstva, če bi se uradniki mogli čisto posvetiti le svojemu poslu.

In ne pozabimo na najvažnejše. Pri sedanjih nizkih plačah se bo rav-

no najspodobnejši naraščaj branil državne službe. Kdor bo le mogel, bo iskal službo v zasebnih podjetjih, kajti v državni službi mora čakati leta in leta, preden pride do plače, da si more ustanoviti lasten dom. Tudi te posledice se ne bi smele prezreti.

Zvišanje uradniških plač je nujnost, ki jo narekujejo tako državni, kot narodni, gospodarski in kulturni ozi-

ri. Ker je nujno, se mora tudi izvršiti in za to se mora najti kritje, ki je za zvišanje plač potrebno. Z dobro voljo se more to kritje tudi najti in zato upamo, da se bo tudi našlo.

Veseli nas ta glas slovenskega trgovstva, ki mu gotovo ni mogoče očitati demagoških namenov ali sentimentalnosti. Zdrava pamet in spoznanje realnosti sta narekovala prednji članek.

Zahtevamo trinajsto plačo!

Cenjeni bralci naj se nikar preveč ne ustrašijo — tako predrznih zahtev nima dandanašnji med nami menda noben državni uslužbenec, saj bi bil pač sleherni vesel, če bi se z dvanajstim plačami lahko vsaj kolikor toliko dostojno prerinil. Tako se nam pa zdi ta zahteva, kakor je dejansko v svojem bistvu pravilna in nepretirana, skoraj bajna. Pripomnimo le, da so v bivši Avstrijski republiki tudi državni uslužbenci dolgo časa dobivali božičnice.

Objavljamo tale članek, ki ga je pod gornjim naslovom prinesel zagrebški »Glasnik Zveze bančnih, zavarovalnih, trgovskih in industrijskih uradnikov Jugoslavije«, glasilo organizacije enakega imena. Članek se glasi:

»Plača (zasebnega) nameščena, pa tudi tistega, ki je zelo dobro plačan, ni večja od redne mesečne potrebe. Že vnaprej je točno razdeljena in njena usoda je vsak mesec enaka usodi v sledečem mesecu. V veliki večini primerov nameščenci drugega ali tretjega nimajo niti dinarja več od svoje plače. Ko plačajo stanovanje, redne mesečne hišne potrebščine, ko poravnajo vsa mogoča odplačila za obleko, pohištvo in vse drugo, jim ne ostane tako rekoč prav nič. Nameščenec ne more in ne sme imeti nobenih izrednih zahtev. Če se enkrat povesele in zapravi nekaj več denarja, če enkrat napravi daljši izlet, če si samo enkrat kaj kupi, za kar ni kritja v njegovem rednem proračunu, če hoče zadostiti svojim kulturnim potrebam: tedaj nastane v njegovem gospodarstvu in gospodinjstvu prava prekucija. Mnogo mesecev po tem še občuti ta svoj izlet v deželo izdatkov, ki vsaj malo presega najminimalnejše potrebe.

Kadar pride zima s svojimi večjimi zahtevami: z drvimi, s potrebo toplejše obleke, z zimskimi čevlji itd., nastanejo hudi meseci. Nameščenec se zadoljuje, plače jim obremenjujejo novi obroki, vse teže je prenašati pezo novih zimskih izdatkov. Tedaj se sveti nameščencu v daljavi samo še en up: trinajsta plača ali božičnica. Ta bo rešila najtežja vprašanja nameščencevega proračuna. Tod ne samó, da bo izboljšala položaj mesečnih odbitkov in

obrokov, omogočila bo hkrati, da se tudi nameščenci vsaj enkrat razvesele, da si morejo tudi oni vsaj enkrat okrasiti dom z veseljem in da bo tudi v njihovi hiši vsaj enkrat nekaj malega več kot to, kar je najpotrebnejše za vsak dan. Tudi nameščenci bodo mogli praznovati božič, dočakati novo leto, prinesli otrokom več veselja v hišo, kakor ga uživajo navadno v mesecih, ko dobivajo samo redne prejemke.

Trinajsta plača je najlepši up zasebnega nameščena. Predstavlja rešitev, izravnanje domačega proračuna in prinaša veselje. Brez nje bi bilo vse tako mračno. Ob takih dneh se vsem nameščencem pokaže njih položaj v jasni luči. Komaj takrat občutijo in razumejo, tudi tisti, ki so bolj plačani, da je njihova plača samo minimum odškodnine za njihovo delovno silo, da znaša ravno toliko, da ta njihova delovna sila more živeti in delati, da more biti stroj, ki opravlja v pisarni določen posel. Občutijo pa tudi, da ne dobivajo tolikšne plače, da bi se mogli tudi oni enkrat razveseliti, užiti vsaj nekaj lepega in dobrega od sveta, da ne bi občutili na sebi bremena svoje revščine in svoje uboge odštete in v naprej že izdane plače. Toda tudi mi nameščenci imamo pravico do življenja. In to ne samo do življenja po pisarnah, temveč tudi do tistega življenja, ki nam prinaša veselje. Ne smemo se vdati, da nas popolnoma ponižajo v blago, da iz nas naredijo samo stroje za njihovo delo, katere vzdržujejo samo toliko, da jim morejo obnavljati glavnico. Hočemo biti ljudje. Tudi mi hočemo kdaj pa kdaj nekoliko življenja. Naš boj za trinajsto plačo torej ni samo boj za višje prejemke. To je boj za naše pravice do življenja in veselja. To je boj za to, da dobimo tudi mi vsaj enkrat možnost, biti še kaj drugega kot zgolj stroji kapitalističnih pisarn.

Borimo se složno vsi, tovariši in tovarišice, za trinajsto plačo. Složno se borimo! Nastopajmo kot eden, krepko, da bodo delodajalci občutili moč naše volje, da nam bodo priznali pravico, da smo tudi mi ljudje, da nečemo biti samo stroji.«

Neprostopvoljno bivanje in osebna doklada

Pred leti smo objavili neki primer, kjer je državni svet končno razsodil po tožbi žene nekega upokojenca, ki je bil interniran v umobolnici v kraju, ki spada v III. drag. razred, poslednje upokojenčev bivališče, ki je ostalo tudi še nadalje bivališče njegove žene oz. družine, pa je bilo v I. drag. raz-

redu. Finančno ministrstvo je ženino zahtevo, naj se izplačuje njenemu možu tudi za naprej osebna doklada po I. razredu, zavrnilo, češ da mož ne živi več na svojem nekdanjem bivališču, temveč v kraju, ki spada v III. drag. razred. Državni svet je pa razsodil, da velja predpis uredbe o drag. razredu

samo takrat, kadar gre za prostovoljno nastanitev, ne pa tudi, kadar gre za prisilno bivanje upokojenca v nekem kraju. Umobolni upokojenec se seveda ni sam mogel naseliti v zdravilišču za duševno bolne, temveč so ga odvedli tja prisilno. Zato mu pripada tudi še za naprej osebna doklada po tistem drag. razredu, kjer je imel nazadnje pred interniranjem svoje redno bivališče.

Precej podoben je naslednji primer, čeprav je tod pojem prisilnega bivališča še nekoliko razširjen v korist upokojenca. Zakaj, če je mogoče v prej opisanem primeru govoriti zares o prisilnem bivališču, je v naslednjem to teže.

Neki upokojenec je odšel iz Zagreba, kjer je stalno stanoval, v zdravilišče za bolne na pljučih v Brestovcu. Zato se mu je, ker je ostal v zdravilišču dalj časa kot dva meseca, znižala osebna doklada in se mu priznala po III. drag. razredu, kamor spada Brestovac. Proti odločbi fin. ministrstva, ki je znižanje potrdilo, se je upokojenec pritožil na državni svet, ki mu je ugodil. Zanimiva je utemeljitev državnega sveta, iz katere posnemamo:

»Po I. odstavku člena 1. uredbe št. 37.600/I-35 pripada osebna doklada »po draginjskem razredu kraja, kjer se upokojenec stalno nastani«, medtem ko po 3. odst. istega člena »upokojencu, ki se mudi začasno več kot dva meseca zunaj svojega stalnega bivališča, pripada osebna doklada po draginjskem razredu kraja, kjer se začasno mudi, če je ta kraj v nižjem drag. razredu od kraja stalnega stanovišča.«

Nazadovanje rojstev in državne uslužbenke

Iz češkega strokovnega lista »Poštovni obzore« objavljamo po »Jugoslov. pošti t. t.« sledeče zanimive podatke o važnem vprašanju nazadovanja rojstev v Češkoslovaški republiki.

»Ob pregledovanju pridobljenih skušenj prihajamo do sklepa, da je boj državnih uslužbenk proti napadom na njihovo enakopravnost vselej enako neizbežen in nujen. Statistični uradi kažejo, da je prirast prebivalstva v ČSR skoro neopazen. To je za prihodnost države zares vznemirljiv pojav, in zato ni čudno, da je vprašanje rojstev v javnosti izzvalo živo zanimanje, enako zlasti v vladi, vsled česar se je obrnila pozornost na družine in na potrebo njihovega gmotnega zavarovanja.

Pogledi na vzroke nazadovanja rojstev so različni. Nekateri trdijo, da je ta nezaželeni pojav posledica žalostnih gospodarskih razmer, ki se kažejo v nezadostnih prejemkih, negotovosti in v splošnem pomanjkanju. — Drugi iščejo vzroke v ljudeh in njihovi sebičnosti. Tudi omoženim drž. uradnicam in javnim uslužbenkam so pripisovali krivdo. Trdili so ti nasprotniki zaposlitve žensk, da so prav one eden razlogov za splošno nezaposlenost.

Pri iskanju kriveca je zelo lahko ob soditi neki del ljudstva, je pa prav tako neutemeljeno. Po podatkih statističnega urada odpade povprečno na vsa-

Tožitelj je bil več kot dva meseca na zdravljenju v zdravilišču v Brestovcu in se ne more v nobenem primeru smatrati, da se je tudi stalno nastanil v kraju, kjer se nahaja zdravilišče za bolne na pljučih, da bi mu pripadala drag. doklada po tem kraju, uporabivši 1. odstavek 1. člena uredbe št. 37.600/I-35.

Obleke kemično čisti, barva, plislra in lika tovarna J. O. S. REICH.

Prav tako se mu pa ne more določiti doklada po tem kraju na podlagi 3. odst. čl. 1. navedene uredbe, ker je za uporabo tega zakonskega predpisa prvi pogoj začasno prostovoljno bivanje za več kot dva meseca, kar v tem primeru ni. Začasno bivanje v Brestovcu zaradi zdravljenja se v konkretnem primeru ne more kvalificirati kot bivanje v smislu 3. odst. čl. 1. navedene uredbe, ker ni bilo prostovoljno in je bilo odvisno, kakor tudi dolžina njegovega trajanja, od dovoljenja banke uprave v Zagrebu.«

Ta razsodba državnega sveta (št. 7806/38. od 27. maja 1938.) more biti načelnega pomena tudi za mnoge druge podobne primere. Uporabiti se more to pravno stališče vselej, kadar gre za več kot dva meseca trajajoče zdravljenje upokojenca v kraju, ki je v nižjem draginjskem razredu kakor njegovo redno bivališče. To so pa po večini vsa naša podeželska zdravilišča, ki niso v Ljubljani ali v mestih, kjer so okrajna načelstva. Za vse take primere bi utegnili biti prednja razsodba državnega sveta prejudicialnega značaja.

ko omoženo žensko, ki je v službi na Češkem, 3 % rojstev, medtem ko odpade na ostale ženske povprečno po 2,8% na vsako. To razmerje je približno enako tudi v drugih delih republike: v Moravski in Šleziji 3,5% nasproti 3,1 %, na Slovaškem 3,9 % nasproti 3,6 %, v Podkarpatski Rusiji pa 4,4 % nasproti 4 % drugih žensk.

Na 14.000 drž. nameščenk, zaradi katerih so se prav za prav navajali razni sovražni podaki o nazadovanju rojstev, odpadeta vsega skupaj 17.402 živa otroka. Pri tem niso vračunani otroci uslužbenk pri tobačni režiji, pri državnih gozdarskih in poljedelskih posestvih in pri državnih industrijskih podjetjih. V vrstah teh uslužbenk je pa še mnogo več otrok.

Za zavarovanje lastnega družinskega ognjišča je potreben zagotovljen gospodarski in gmotni temelj. Državne uslužbenke ne spadajo med gospodarsko privilegirane sloje. Prihajajo iz širokih vrst ljudstva in mnogi starši so morali vse žrtvovati, da so omogočili otrokom boljše življenjske pogoje. Ni mogoče prečiti resnice, da si je 95% drž. uslužbenk moglo ustanoviti lastno družino samo ob sočasni zaposlitvi moža. Tudi najskromnejše urejeno gospodinjstvo velja na tisoče, vsoka najemnina pa sama zase požre do polovice prejemkov. Rojstvo otroka povzroči za mlado družino izredne izdatke, za katere ni rezerv, pa čeprav

A. Birabeau:

Ta ubožec!

»... Pisali ste mi toliko lepih stvari, draga tetka, o moči zakonske vezi, ki je ne poznajo niti tisti, katere družji, da bi mi dokazali, mislim, da sem bolj navezan na gospo Jouyetovo, svojo ženo in Vašo nečakinjo, kakor to sam mislim. Bral sem jih s spoštovanjem, z občudovanjem in z zanimanjem. Samo to obžalujem, da ste ravno zaradi te nesrečne Henriette Marennesove in tega ubožega g. Marennesa imeli priliko, napisati jih: to nekoliko zmanjšuje njihovo vrednost v mojih očeh. Zakaj usoda tega ubožega g. Marennesa ni takšna, kakršno si jo z vsemi drugimi ljudmi tudi Vi predstavljate. Kakšna je bila zares, vemo samo naš petero. Dajte, da Vam jo zaupam kot šesti.

Bilo je nekega torka, na sprejemni dan gospe de Lestancotove; malo ljudi; kramljali so, čeprav ni bilo posebnih novic, kakor nekatere živali počasi žvečijo, dasi nimajo nič v gobcu. Gospa Tambouilleova je vstopila in po njenih rdečih licih in ble-

ščeih se očeh smo ugenili, da nam bo nudila predmet za razgovor. Zares, kar precej je planilo iz nje:

»Ah, prijatelj, kakšen trenutek sem doživela!... Henrietta Marennesova je ravnokar izdihnila, prav pred mojimi očmi, v naslanjaču!... Danes je njen sprejemni dan, sprejemala je prav takrat kakor vi, draga prijateljica... Bilo nas je tam kakih dvanajst dobrih znancev, stregla nam je s čajem... ko je kar naenkrat, cink, spustila iz rok posodo za čaj in omahnila v naslanjač... in glejte!... bila je mrtva!... Lahko si predstavljate našo zmedo! Gospa Marennesa ni bilo doma; sobarica zbegana; telefonirali smo na vse konce in kraje; končno je prišel neki zdravnik... Srce je bilo menda slabo, se mi zdi... Toda kakšno razpoloženje! Prosila bi še malo ruma za čaj, draga prijateljica...«

Zares, pravi predmet za razgovor. Vsi vprek so vzklicali. Vneto so si prizadevali za gospo Tambouilleovo, kakor da misli ona sama izdihnuti. Raznežili so se nad nesrečno Henrietto, ki je bila tako dobra, tako pogumna, tako nežna, pa nad ubogim g. Marennesom, ki bo vsak čas izvedel strahotno nesrečo, ko se vrne. Govorili so,

koliko je bila stara žrtev, kar je privedlo do ugotovitve, da si je barvala lase in da njeni čedni zobki niso bili naravni. Zavidali so ji tako nenadno smrt, lepo smrt; govorili so o trenutku smrti: »Pa na svoj sprejemni dan!... ko je stregla s čajem! povabiti prijateljice, naj pridejo na kofičke, nato jim pa nuditi prizor umiranja!« Gospa de Lestancotova, ki je ljubiteljica kitajskega porcelana, je vprašala, če se je čajna ročka ubila. Vsakdo je pripovedoval kak prizor nenadne smrti. Skratka, res prava snov za pogovor.

In ura je odbila šesto. Še pet nas je ostalo v salonu. Vrata so se odprla, vstopila je nova oseba: bil je g. Marennes.

To je hladen človek, saj ga poznate, ki malo govori, ki le poredkoma pokaže svoja čustva, toda dobro smo videli, da je bil pretresen; mračnejši in bolj razburjen hkrati kakor po navadi. Gospa de Lestancotova mu je pohitela nasproti:

»Ah, dragi moj Marennes, zelo sem ginja, da ste prišli k meni... takoj po...«

Priklonivši se ji je odvrnil: »Ampak, draga prijateljica, hudo bi se samemu sebi zameril, če ne bi prišel, kadar sprejemate.«

Spogledali smo se, malce presenečeni. Čisto nagonsko smo se obrnili vsi hkrati h gospe Tambouilleovi. Rekla je:

»Bila sem... bila sem pri Henrietti ravnokar...«

Ginjani glas je dal tem obzirnim besedam ves smisel.

Gospod Marennes je odgovoril:

»Ah?... Saj vam ni pozabila, upam vsaj, povedati, da obedujete v četrtek pri nas?«

Tedaj smo razumeli, da ubožec še nič ne ve.

Stopil je lepo mirno k temu in onemu. Poljubil je roko gospe Tambouilleovi, mi stisnil roko, se priklonil pred gospo Bourvilleovo, povprašal Gemozaca po novicah zaradi otrok. Sedli smo mu z očmi. In gledati tega človeka, ki ni vedel za svojo nesrečo, kako je opravljal te ničevne svet-ske kretnje, nevažne in vsakdanje, ta prizor nam je stiskal srce. Ko je zadostil vlnudnosti, se je naslonil ob kamin in igrivo zaokrožil levo nogo, da ga še zdaj vidim. In zdaj? Vzel bo kozarček portskega vina, se bo smejal, kramljajal, pripovedoval

služita oba zakonca. Zakon priznava nameščenkam ob porodu dopust 12 tednov, pa ravno ob porodu, ko so izdatki največji in ko je pomoč najbolj potrebna, zniža država uslužbenkam prejemke za 20%. To ni nagrada, temveč kazen!

Javnost, ki presoja s kritičnim očesom zaposlitev omoženih uslužbenk, ima pred očmi samo ta dvojen dohodek družine, ne pozna pa prave resnice. Majhni prejemki, okrnjeni s poststranskimi odbitki, ne morejo pokriti najnujnejših potreb in poravnati vseh obveznosti, ki so nastale zaradi ustanovitve družine. Položaj omožene dr-

žavne uslužbenke ni vreden zavdanja. Nepravičnost države nasproti omoženim uslužbenkam sega naravnost do temeljnih pravic žensk, ki so zajamčene v sami češkoslovaški ustavi.

V letošnjem jubilejnim letu naše demokratske države, ki ima v prvi vrsti svojih načrtov socialno nalogo in pravičnost za slehernega državljanca, pričakujejo državne uslužbenke, da se bo popolnoma popravila porušena enakopravnost, da bodo tako mogle v miru in pokojno delati za svojo ljubljeno državo in njeno trdno prihodnost.

Upokoješke težnje

Poročali smo že o zastopstvu vseh ljubljanskih strokovnih organizacij drž. uslužbencev in upokojevcev, ki je dne 10. novembra predložilo banu spomenico o težnjah pripadnikov posameznih strok, zlasti o potrebi zvišanja prejemkov vsem aktivnim in upokojenim uslužbencem. To spomenico smo objavili na drugem mestu. Tudi ljubljansko upokoješko društvo se je udeležilo tega zastopstva po podpredsedniku in tajniku, ki sta ob ti priliki izročila spomenico enake vsebine kakor ostale organizacije, le da je bilo utemeljevanje z ozirom na okolnost, da gre za upokojevce, drugačno. Spomenica je bila utemeljena takole:

»Regulacija osebnih prejemkov v letu 1937. je prišla v prid samo aktivnim nameščencem, a še to v neznatni in nezadostni meri. Prezrti in pozabljeni pa so ostali upokojevci vseh strok, dasi so ob zniževanju prejemkov vedno delili usodo z aktivnimi nameščenci.

Cene vseh življenjskih potrebščin nprestanonaraščajo in so danes za 35% višje od cen v letu 1935.

Za drž. upokojevce, katerih prejemki so bili že pred redukcijo 1935. nezadostni za primerno življenje, so po znižanju prejemkov v letu 1935. postale razmere naravnost nevdružne.

Upokojevci si ne morejo plačevati niti dostojnih stanovanj, niti najpotrebnejše obutve in obleke, niti zadostnega živeža, tako da je njihovo življenje pravo vegetiranje in da moralno in telesno propadajo.

Take usode niso zaslužili ljudje, ki so vse svoje moči posvetili službi in domovini, ki so se izčrpali v delu in ki bi pač zaslužili, da bi mogli v miru in zadovoljstvu prebijati večer svojega življenja.

Znižanje pokojninskih prejemkov, ki ga je diktirala nujna potreba drž. financ, je bilo po izjavi vlade same le začasen ukrep, zato tembolj upravičeno pričakujemo in upamo, da se bo zdaj, ko se izboljšava gospodarsko stanje države in ko drž. dohodki daleč presegajo v državnem proračunu predvidene postavke in ko so po veliki zaslugi kr. vlade ostali prihranjeni ogromni izdatki za vojne namene — ustreglo našim upravičenim željam.

V novi letnik

S to številko stopamo že v XXI. letnik. Odkar živimo v Jugoslaviji, imamo slovenski drž. uslužbenci svoje lastno glasilo, ljubljanski »Naš Glas«. V dosedanjih njegovih letnikih je zbrana prava zgodovina vseh dogodkov, pomembnih za aktivne in upokojene drž. nameščence. Teh dvajset letnikov vsebuje nešteto spominov na naše neprestane borbe, na obupne napore za izboljšanje položaja, v njih je ogromno tehtnega strokovnega gradiva, množica stanovskih teženj in zahtev, skratka najtočnejša podoba našega življenja in životarjenja.

Minulo leto za naš stan ni bilo ugodno, naš gmotni položaj se ni prav nič popravil; ravno nasprotno — zaradi naraščanja draginje in izčrpanja prihrankov je nadaljnji obstanek neštevilnih uradniških družin resno ogrožen. Zato moramo omejati svoje izdatke na vseh koncih. Aktivni in državni uslužbenci se morajo prilagoditi utesjenim razmeram, da se vsaj za silo še prebijejo.

V takih razmerah se moramo vprašati: ali je lastno, neodvisno stanovsko glasilo sploh še potrebno? Ali je slovenskim drž. nameščencem po dvajsetih letih »Naš Glas« še potreben? Navzlic vsem bridkim izkušnjam mislimo, da bo vsak nepristranski opazovalec brez oklevanja pritrldil.

Tisk je velesila! Vsak razumen pripadnik našega stanu, ki mu je za izboljšanje gmotnih razmer, bo znal ceniti pomen samostojnega stanovskega organa, ki je edino sredstvo, da svoje težnje in zahteve povemo javnosti. Ni namreč vseeno, ali široka javnost izve za naše težnje in težave. Saj je javno mnenje kakor posameznikova vest. Naše upravičene zahteve bodo končno

le naše ušesa, ki bodo spoznala potrebnost takojšnje pomoči. Ne pravi zaman sv. pismo: Trkajte in odprlo se vam bo, prosite in dalo se vam bo! In bolj kot kdaj moramo dandanašnji drž. uslužbenci in upokojevci neprestano in vztrajno trkati, da se nam odpro vrata v lepše življenje in da dobimo tisti kosček kruha in strehe nad glavo, za katerega prosimo: možnost dostojnega življenja brez skrbi za najosnovnejše življenjske pogoje.

To prepričanje je pa treba tudi dejansko dokazati. Zato moramo razširiti naš list, da ga bodo naročali, brali in sodelovali v njem tudi vsi tisti tovariši, ki stoje danes še nebržni ob strani. Samo zadostno število redno plačujočih naročnikov more dati listu, ki živi brez stalnih subvencij ali podpor, trdno gmotno podlago. Hvala bogu imamo še lepo število starih, zvestih naročnikov, ki so naročeni na list že odkar izhaja. Skoda le, da posamezni med njimi ob upokojitvi vračajo list, češ: »kot upokojevca ga ne potrebujem več«. Res? Ali se taki tovariši z upokojitvijo sami prostovoljno umaknejo res prav iz vsega aktivnega življenja? Ali jim 35 let ali celo več službe ni moglo vzbuditi prav nobenega tesnejšega odnosa s stanom, kateremu so pripadali? In najbolj žalostno je, da so med njimi po večini tovariši višjih položajev, od IV. skupine navzgor. Sploh je treba ugotoviti, da se ravno višji uradniki, ki so torej gmotno vsaj nekoliko bolje situirani, po večini malo ali pa nič ne zanimajo za svoj stanovski organ.

Današnje številko smo razposlali na ogled mnogim tovarišim, ki lista doslej še nimajo. Upamo, da se vsaj nekateri izmed njih naroče na list. Naročnina ni pretirana

— saj znaša na mesec komaj 3,33 din, za vse leto le 40 din. Prepričani smo, da bo pri večini le zmagala stanovska zavednost in smisel za vzajemnost. Bolj kot kdaj je našemu stanu zdaj, v ti hudi gmotni stiski, potrebna enotnost, skupnost in neovirana možnost, svoje zahteve sporočiti javnosti.

Treba je, da vse drž. uslužbenstvo v Sloveniji, višje in nižje, upokojeno in aktivno z dejanjem pokaže, da hoče imeti v »Našem Glasu« še naprej svoje lastno, neodvisno in zanesljivo informativno glasilo. Zato tovariši, naročajte list, pripravljajte ga med znanci in po javnih lokalih, širite ga med nenaročniki! Sodelujte v njem s prispevki in članki, predvsem pa ne pozabite, da je listova usoda trdno povezana z zavednostjo drž. uslužbencev in da je »Naš Glas« res nas vseh glas, naše skupno glasilo.

Vestnik

Srečo in veselje
V NOVEM LETU 1939.
voščita vsem prijateljem lista
uredništvo in uprava.

Neobvezno in zastoj pošiljamo to številko nekaterim p. n. tovarišem, ki lista še nimajo. Upamo, da jo obdrže in se naroče na list. Poslužijo naj se priložne čekovne nakaznice in pošljejo naročnino. Kdor pa lista ne bi hotel obdržati, naj to številko vrne. Želimo, da bi bilo takih kar najmanj!

V novi letnik. Današnji številki smo priložili čekovne nakaznice, s katerimi naj p. n. naročniki poravnajo naročnino in event. zaostanke. Kdor ima naročnino že plačano, naj izroči položnico tovarišu, ki bi se rad naročil na list. Prosimo pa, da nam vsi naročnino nakažejo kar najprej, ker moramo vse obveznosti kriti sproti.

Iz tovariškega tiska. Pred letom dni je začel izhajati v Ljubljani »Slovenski poštar«. Do zdaj je izšlo 12 števil list, vsak mesec po ena. V »Bilanci prvega leta« ugotavlja pisec, da ima list 900 naročnikov med poštnimi uradniki, da pa hira samo na eni stvari: premalo ima sotrudnikov, premalo piscev. — Ta ugotovitev je zanimiva in hkrati značilna. Kaže na eni strani, kako globoko je med poštnimi uradniki zasidrana stanovska zavest in prepričanje o potrebnosti lista, na drugi pa kako malo »pismenih« ljudi je v našem stanu. Zares? Dvomimo — saj vendar vidimo v vseh mogočih listih, zlasti po dnevnikih, brez števil dopisov, člankov, obravnjav itd. izpod peresa naših stanovskih tovarišev, ki jih pa izredno redko ali pa sploh nikdar ne srečamo v lastnih stanovskih glasilih. To poglavje naše nezavednosti bi bilo treba ob priliki natančneje preiskati.

Izredni prispevek. Znano je vsem aktivnim in upokojenim uslužbencem, da je bil s finančnim zakonom za leto 1934/35. uveden poseben 1% izredni prispevek k uslužbenskemu davku. Ta izjemna davščina je bila uvedena z izrečnim sklicevanjem na slabo finančno stanje države, ki je nujno in neodložljivo zahtevalo takojšnje zvišanje državnih dohodkov. Ob uvedbi tega izjemnega davka so odločujoči činitelji ponovno javno naglasili, da je to samo začasna obremenitev, ki bo takoj odpravljena, ko prestane razlog za njeno uvedbo. Prepričani smo, da je vsaj zdaj ta čas že prišel. Uradne statistike o dotokanju državnih dohodkov potrjujejo, da je vsaj za naprej ta izjemna obdavčitev državnega uslužbenstva nepotrebna in neutemeljena.

Upokojenec

Upokojenim tovarišem! Vse tovariše upokojevce vljudno vabimo, naj se naroče na naš list, ki se od svojega početka z enako vneto bori za interese aktivnih prav

To je med drugim posredno izjavil tudi sam g. ministerski predsednik, ko je v govoru, dne 16. oktobra, naglasil tole: »Naše finance so zdaj urejene. Država redno plačuje. Proračuni se končujejo s presežki, čeprav so davki znižani.« Mislimo, da bi bilo prav, da se ta 1%ni prispevek k uslužbenskemu davku z ozirom na dognano izboljšanje državnih financ takoj črta, vsaj pa z novim državnim proračunom, ker zanj ni več stvarnega opravičila.

Premestitve poštarških organizacijskih delavcev. Glasilo Združenja uradnikov p. t. t. stroke objavlja, da so prav tedaj, ko je bilo zborovanje glavnega odbora organizacije, to je od 2. do 24. novembra, bili iz Beograda premeščeni trije člani tega odbora, in sicer: I. podpredsednik, II. tajnik in načelnik tiskovnega oddelka. List poroča: »Za predsednike sekcij in sploh za celotno članstvo prestolnice ni bilo majhno presenečenje, ko so izvedeli za te premestitve, dasi so z gotovostjo domnevali, kdo so povzročitelji, in čeprav to ni prvi primer, da so bili odborniki Združenja prestavljeni brez kakršne koli potrebe. Toda kakor že prej so verovali v dobro voljo in dano besedo predstojnika stroke in so bile le te premestitve prepričane.« Ker je bil poštni minister v Čačku, je odšlo tja odposlanstvo organizacije. Minister jih je zelo ljubeznivo sprejel in ko je izvedel za razlog njihovega prihoda, je odredil, da se premestitve preklicajo. Tako so bile te premestitve na veliko žalost povzročiteljev prepričane.

Quousque tandem?! Od prijatelja lista smo prejeli tole sporočilo: »Zadnjič sem slučajno bral »Glasnik železniških činovnikov«, ki ga izdaja v Zagrebu organizacija železniških uradnikov. V listu je objavil neki ing. S. M. iz Zagreba prav zanimiv članek o otvoritvi železniške proge iz Karlovca na Reko. Prvi vlak na ti progi je stekel, dne 23. oktobra 1873. Ampak o tem nimam namena pisati, temveč nekaj drugega me je v sicer zanimivo pisanem članku razkačilo. Berem namreč, da je dobila tedaj tuja družba dovoljenje za napeljavo železnice iz Budimpešte do Pöltschacha in da se je začela gradnja te proge pri Pettau-u. Mislim, da bi po dvajset letih Jugoslavije tudi Zagrebčani že lahko vedeli kako se po slovensko pravi Ptuj in Poljčanam. Prepričan sem, da bi se jim presneto za malo zdelo, če bi kdo pri nas pisal umetno ustvarjena madžarska krajevna imena namesto lepih starih hrvatskih.« — Temu popolnoma pravilnem mnenju moramo samo pritrditi v polnem obsegu.

šaljivo zgodbo? Ah, nikakor ne! Treba mu je kar takoj povedati, nesrečniku! In spet je bila gospa Tambouilleova, ki se je odločila, Malce se je skremžela, tri ste zelenih! Saj je vendar hudo pripovedovati komu take stvari! Rekla je:

»Res, dragi prijatelj, bila sem pri Henrietti, pravkar, ob štirih sem bila še tam, saj veste, kako sem jo vselej imela rada... dragi prijatelj... rotim vas, ostanite pogumni, ohranite mirno kri... ubožica je... pomilovanja je vredna...«

Toda obstala je sredi stavka: gospod Marennes se ji je na glas rogol.

»Ah, saj res,« je dejal, »pomilovati jo je treba in ubožica je!... Ob štirih ste bili pri nji in prosila vas je, da se sklicujete na mojo hladnokrvnost! In take zaupljivosti je najbrž pripovedovala vsem ljudem, ker vidim, da govorite o tem pred najinimi prijatelji! Pa dobro, govorimo o tem, saj me bo olajšalo... Torej hladnokrvnosti mi manjka? Meni, ki sem že petnajst let brez pritožbe prenašal njen umazani značaj!... To je pa res občudovanja vredno!... Resnica je ta, da je Henrietta nemogoče bitje in da je treba takega potrpljenja, kakor sem ga imel jaz, da bi jo mogel kdo pre-

našati vsaj mesec dni! Če bi vam pripovedoval...«

In pripovedoval nam je. Ah! Kakšna revna zgodba, hudo vsakdanja. Tisoč majcenih tožba, nakopičenih v teku že dolgega zakonskega življenja, tisoč majhnih, najničevnejših zamer, ki končno hudo obteže srce. Bila je vmes tudi nekaka zgodba o zažgani odeji za noge, nekakšna storija o preozkih čevljih, zgodba o zobotrebcih... Slišali smo vzklrike: »Ne, ne, ona ni dobra! Dobrota ni v tem, da daš frank beraču vboigame!...« in pa »saj nimam niti pravice, da bi v postelji bral časopis!...« In še dosti drugih reči. Kajti zaneslo ga je, g. Marennesa. Ni opazil naših začudenih obrazov. Ta in oni med nami ga je poskušal prekiniti:

»Tega ne smete reči, Marennes... tega ne smete reči, verjemite mi...«

To ga je samo še podžigalo: »Ampak prav res, to moram povedati, ker mi je vsega tega končno že dovolj! Pretrpel sem še mnogo drugega, toda ne dovolim, da bi ona mene predstavljala za krvnika...«

In še bolj se je zagrizel v pripovedovanje. Grebel si je po spominu, da bi našel tam še kakšno sovraštvo. Našel jih je

zmeraj novih. Poslušali smo ga, lahko si predstavljate, z neskončno tesnobo. Zeleli bi bili, da nas ni več tam. Zdaj, potem ko nam je vse to razodel, mu nismo mogli povedati novice, kajnega? Bilo bi prepozno. Morali smo pustiti ga, da se je pogreznil prav na dno svoje prekipevajoče zagrenjenosti. Zelo dolgo je trajalo to. Že dolgo je moral čakati na priložnost, da si je olajšal dušo. Dvakrat je ponovil zgodbo o zobotrebcih. Tisočkrat je ponovil: »Ah ne, tako življenje je nemogoče!... Tako življenje ni več mogoče!...« Šele ura ga je ustavila, ko je odbila sedmo. Kar zdrzil se je: »Sedem je že...« Vdano je zavzdihnil: »No, pa pojdemo! Spet jo bom moral prenašati...«

In odšel je. Konec si lahko samo domišljam. Toda za trdno sem prepričan, da se ne motim: vrnitev domov; prestrašeni obraz sobarice; njegova slaba volja: »Kaj? Miza še ni porgrnjena?... Je milostljiva v svoji sobi?« Milostljiva je v svoji sobi, prav res. To žensko, ki se jo boji videti, ker ga je strah pred novim prepričom, njo najde nemo, ležečo med štirimi svečami... Tedaj se spomni vsega, kar je pravkar nam pripove-

doval. Nenadoma se tudi spomni naših obrazov v zadregi, medtem ko nam je pripovedoval. Vse razume: »Ah, vse so vedeli!...« Nato sramovanje.

Strahotno sramovanje, neznosno. Občutek nečednosti, najhujše nedostojnosti. Te žalitve, ki so merile na mrtvo!... In še ga je sram, ker je vse te žalitve mislil zares in jih spet ni mislil čisto resno. Ni dvoma, res je bila neznosna, kakor je dejal, toda saj to ni bilo niti tako zelo važno. Zoper živo bitje lahko čutiš jezo... On je pa ravno točno ob njeni smrti izkričal ves svoj srd v svet...

Začutil se je podlega, nizkotnega, vrednega zaničevanja. Misel, da bi se sestal s kom izmed nas petero, ki smo ga poslušali, se mu je zdela nesprejemljiva. Iz nočne omarice je vzel samokres...

Tako torej! Ljudje so govorili, da ta ubogi g. Marennes ni mogel preživeti žene, in Vi ste mi pisali, tetka, tako lepe stvari o »moči zakonske vezi, ki je ne poznajo niti tisti, katere družijo, toda majhna malenkost, vidite, mi ne da, da bi me Vaše besede tako globoko ganile, kakor bi me bile morale.«

čakuje list od njih vso idejno, pa tudi gmotno podporo. Naročajte in širite »Naš Glas«!

Zigovanje železniških legitimacij. Večkrat se je že zgodilo, da so drž. upokojenci pri nakupu železniške vozovnice dali na blagajni žigosati svojo legitimacijo, a jim je uradnik zaradi velike naglice in gneče pomotoma žigosal legitimacijo na napačnem listu. S tem izgube upokojenci za dotično leto odmerjene strani, kar jim je samo v škodo. Priporočila se torej, naj vsakdo da blagajniku legitimacijo že odprto na strani, ki velja za dotično leto. Tako ne bo neljubih pomot.

Doklade za delo nesposobnih otrok. Ker opazamo, da premmogim upokojencem niso točno znani predpisi, kdaj pripada doklada za otroka, ki je nesposoben za pridobivanje, navedemo v kratkem poglavitve določbe uredbe št. 37.600/I-35. Načeloma gre upokojencu (enako kakor aktivnemu uslužbencu) rodbinska doklada za otroka

samo do 16. leta starosti. Če se pa otrok redno šola (t. j. če obiskuje redno šolo), gre zanj doklada, dokler obiskuje šolo, najdlje pa do dovršenega 23. leta starosti. Po 16. oz. 23. letu gre pa doklada za otroka samo tedaj, če je otrok duševno ali telesno trajno nesposoben za sleherno pridobivanje, toda le pod pogojem, če je ta nesposobnost nastala že takrat, ko je pripadala očetu (oz. materi) zanj doklada. Če torej otrok postane nesposoben po 16. oz. če je dobival doklado še naprej zaradi šolanja, po 23. letu starosti, zanj doklada ne pripada, tudi če je popolnoma nesposoben za vsako delo in za vsak zaslužek. — To nesposobnost je pa treba dokazati s potrdilom dveh zdravnikov v javni (državni ali samoupravni) službi. Potrdilo mora biti dovolj izčrpno, da je videti iz njega obseg in značaj ter nastanek bolezni in pa od kdaj je preiskanec že trajno nesposoben za vsako, kakršno koli pridobivanje. Potrdilo je oproščeno takse.

Iz organizacij

Iz poštarske uradniške organizacije. Na seji glavnega odbora Združenja uradnikov p. t. t. stroke, ki je bila v drugi polovici novembra v Beogradu, je poročal o delovanju ljubljanske sekcije njen predsednik g. Nejčič Šturm. Iz njegovega poročila je videti, da je od 743 uradnikov zvančnikov in dnevničarjev, ki opravljajo v Sloveniji uradniško službo, včlanjenih v organizacijah 676, kar je zelo zadovoljivo. Pač pa se članstvo zadnji čas malo zanima za organizacijo in tudi slabo dopisuje v društveno glasilo. Sekcijski odbor je vestno proučeval osnutek posebnega poštarskega zakona in sodeloval pri skupni akciji drž. uslužbencev za zvišanje prejemkov. Ljubljanska sekcija je ponovno opozarjala na naraščajoče pomanjkanje osebja in potrebnost zvišanja kreditov za nadomestnike. Tudi napredovanja so nezadostna, hkrati pa tudi niso odvisna zgolj od stvarnih raz-

logov. Počitniški dom na Pohorju je deloma razočaral, ker je bil v septembru že prazen, kar je pa posledica tega, da poštne uradništvo ne more izrabiti rednih odmorov, deloma pa tudi ker ne zmora razmerna visokih železniških prevoznih stroškov. Zato naj bi se poštenu uslužbenstvu vsaj dvakrat na leto dovolila brezplačna ali vsaj četrtinska vozovina po železnici. Tudi je cena prehrane v domu na Pohorju bila prenzka.

Železničarsko poučno potovanje. Ljubljanski oblastni odbor UJNZB bo v letu 1939. priredil eno samo poučno potovanje članstva. Organiziral ga bo francoski krožek odbora na povabilo francoskih železničarjev. Udeleženci potovanja bodo obiskali Benetke, Nizzo, Marseille, Pariz, London, Zürich, Milan in Trst. Odhod bo predvidoma dne 16. junija iz Ljubljane in bo trajalo potovanje približno 12 dni.

Zadružne vesti

Zadružni koledar 1939. Nabavljalne zadruge drž. uslužbencev in železničarjev v Sloveniji ter ljubljanski Hranilni in posojilni konzorcij so izdali skupen koledar za svoje članstvo. Uredil ga je dr. Leopold Benko. Koledar ima preko 150 strani in je prav čedno izdelan. Za običajnimi koledarskimi podatki objavlja vrsto zadružnih načelnih člankov, in sicer kratke življenjepise nekaterih poglavitnih tujih in domačih borcev za zadružno idejo. Slede članki vzgojnega, poučnega in praktičnega pomena, nato več leposlovnih črtic, razni spomini iz svetovne vojne, sadjarske, gospodinske drobtine in razno gradivo za smeh in zabavo. Koledar je tudi ilustriran in je za posamezne mesece izdelal zaglavja Hinko Smrekar, ki je tudi prispeval zbirko

karikatur nekaterih bolj znanih slovenskih uradniških zadrugarjev. Tudi sicer je več slik k posameznim člankom. — Treba je reči, da je koledar dovolj skrbno izdan, gradivo pa zbrano tako, da bo moglo zanimati večino bralcev, katerim je namenjeno. Morebiti bi se pri povečani pažnji dalo zbrati še bolj izbrano gradivo, toda v glavnem je tudi tak, kakršen je naš zadružni koledar, vsaj enako vreden drugim podobnim izdanjem, ki imajo že daljšo tradicijo. Da se uredništvo koledarja trudi in resno skrbi, da se bo razvijal in izboljšal, dokazuje razpis 6 nagrad za najboljše spise, namenjene za prihodnji koledar. — Koledarju je priložen zelo praktičen dnevnik prejemkov in izdatkov za vse leto 1939.

Ne pozabite si ogledati

vedno novodošle novosti v MODNI TRGOVINI

T. EGER, Ljubljana, Sv. Petra cesta št. 2

Prosimo, ogledajte si izložbe!

SREČNO IN VESELO NOVO LETO 1939.

želi vsem svojim cenjenim odjemalcem

**Jakob Kavčič, parna pekarna
LJUBLJANA**

SREČNO IN VESELO NOVO LETO

želi vsem svojim cenjenim odjemalcem

**IGLIČ FRANC, krojaški atelje 1939.
LJUBLJANA, PRAŽAKOVA ULICA št. 10**

SREČNO IN VESELO NOVO LETO 1939.

želi vsem svojim spoštovanim odjemalcem prijateljem in znancem

**TRIGLAV industrija perla in oblike J. OLUP
LJUBLJANA, Stari trg 1 in pod Trančo 1**

SREČNO NOVO LETO 1939.

ž e l i t a

**KNJIGARNA
»UČITELJSKE TISKARNE« V LJUBLJANI
IN PODRUŽNICA V MARIBORU**

**SREČNO IN VESELO
NOVO LETO 1939.**

želi vsem svojim članom

**ZADRUGA DRŽAVNIH USLUŽBENCEV
ZA NABAVO POTREBŠČIN V LJUBLJANI**

Naročajte „Naš Glas“ !!

SREČNO NOVO LETO

1939.

ž e l i

UČITELJSKA TISKARNA V LJUBLJANI

registrovana zadruga z omejeno zavezo

Privoščite svojim otrokom vsaj malo veselja! Naročite pri Knjigarni Učiteljske tiskarne v Ljubljani ali pri njeni podružnici v Mariboru Josipa Ribičiča: »Pisane lutke« in »Tinkinga zajčka« in Manice Komanove: »Teto s cekarjem« in »Strica s košem«.

Pri Knjigarni Učiteljske tiskarne v Ljubljani in njeni podružnici v Mariboru dobite krasni seriji slik za zemljepisno in zgodovinsko učno snov. Za vsakega teh predmetov je lepa skupina 30 slik, v katerih je ponazorjena vsa snov za 3. razred ljudskih šol. Serija stane samo 4 din.

Če vas zanima gospodarstvo in politika, sezite po knjigi »Nemčija in Jugoslavija«, ki jo dobite v Knjigarni Učiteljske tiskarne. Aktualnost predmeta je očitna. Knjiga je spisana na nemškem jeziku.

Vadite petje? Imate pevski zbor? Odprite cenovnik Učiteljske tiskarne v Ljubljani, ki ste ga prejeli. Na strani 44. dobite zbirko pesmaric in muzikalij. Pridno segajte po njih in dobro Vam bodo služile pri raznih narodnih in šolskih prireditvah.

F Manufakturna trgovina

FABIANI & JURJOVEC

LJUBLJANA — STRITARJEVA ULICA 5

Priporočila svojo veliko izbiro volnenega blaga za gospode in dame. Belo blago za različno perilo v poljubni širini. Krasna zaloga zastorov in pregrog. (Pliš, tapetri itd.) — Puh perje, kapok, volna, žima, vedno v zalogi. Blago je iz prvovrstnih angleških in čeških tovarn. Državnim nameščencem proti takojšnjemu plačilu 10% popusta.

HRANILNI IN POSOJILNI KONZORCIJ

Kreditna zadruga državnih uslužbencev v Ljubljani, Gajeva ulica št. 9 — v lastni hiši

Najstarejša kreditna zadruga v Jugoslaviji, ustanovljena leta 1874. Poštni čekovni račun št. 10.681. Telefon št. 3413. Posojila do Din 10.000.— vsem javnim nameščencem po 7% proti zaznambi na plačo na prvem mestu in poroštvu.

Zadruga državnih uslužbencev za nabavo potrebščin c. z. z. a. z.

Ljubljana, Vodnikov trg št. 5 • Telefon št. 4421

Širite
zadružno misel
med svojimi
tovariši!

Državni uslužbenci! Vaša nakupovalnica mora biti edino zadružna prodajalna. V zalogi ima vedno sveže špecerijsko blago. Dostava na dom brezplačna. Preskrbuje kurivo, posreduje nakup manufakturnega blaga. Na zalogi ima vsakovrsten porcelan, emajlirano kuhinjsko posodo, jedilni pribor, ki ne rjavi, itd.